

Regionale rekeningen 2018-2020

Regionale verdeling van de
Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten

Inhoud van de publicatie

Deze publicatie bevat gegevens betreffende de verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten per bedrijfstak voor het Rijk, de gewesten, de provincies en de arrondissementen over de periode 2018-2020. Deze resultaten kwamen tot stand via een samenwerking tussen de Nationale Bank van België, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en het Waals Gewest.

Wat het Rijk betreft, stemmen de resultaten overeen met de oktober 2021-ramingen uit de INR-publicatie '[Nationale Rekeningen, Deel 2: Gedetailleerde rekeningen en tabellen 2020](#)'.

De regionale verdeling is gebaseerd op methodes, definities en nomenclaturen die voor alle lidstaten van de Europese Unie zijn geharmoniseerd. Het referentiekader is het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 2010) zoals opgenomen in de EG-verordening nr. 549/2013 van het Europees parlement en de Raad van 21 mei 2013.

De publicatie beschrijft de recente ontwikkelingen (punt 1), de structuur van de in- en uitvoer (punt 2) en de impact van de herzieningen ten opzichte van het vorig jaar (punt 3). Daarna volgen enige toelichtingen bij de beschikbare reeksen (punt 4) en een set tabellen met resultaten (punt 5).

Alle berekeningen werden afgesloten op 24 februari 2022.

[Toelichtingen van conceptuele en methodologische aard](#) evenals meer [gedetailleerde tabellen](#) bevinden zich op de website van de Nationale Bank van België.

Woord vooraf

Sedert 2009 werken de Nationale Bank van België en de statistische autoriteiten van de Gewesten (Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse, Vlaamse Statistische Autoriteit en Institut Wallon de l'Evaluation, de la Prospective et de la Statistique) samen aan de uitbouw van macro-economische statistieken met een regionale dimensie, vooral op het vlak van de bestedingen. Sinds de Gewesten deel uitmaken (1 januari 2017) van de Raad van bestuur van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) zijn die regionale statistieken opgenomen in de algemene publicaties van het INR.

Hierbij gaat het rapport over de regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten. De reeksen zijn uitgedrukt in lopende prijzen. In deze editie werden de jaren 2018 en 2019 herzien, en werd het jaar 2020 voor de eerste keer geraamd. De gepresenteerde resultaten m.b.t. de in- en uitvoer van goederen en diensten zijn coherent met de nationale rekeningen gepubliceerd in oktober 2021. Ze bevatten niet de stromen tussen de gewesten (i.e. de interregionale handel), waardoor het niet mogelijk is om gewestelijke of infraregionale handelsbalansen op te stellen.

De Raad van bestuur van het INR heeft de regionale resultaten goedgekeurd en het Wetenschappelijk Comité voor de nationale rekeningen heeft een positief advies verstrekt.

De voorzitter van de Raad van bestuur
van het Instituut voor de nationale rekeningen

Séverine Waterbley

Brussel, maart 2022

Inhoudstafel

Woord vooraf	3
Commentaar	7
1. Recente ontwikkelingen (2019-2020)	7
1.1 Belgische in- en uitvoer toegekend aan Brussel	7
1.2 Belgische in- en uitvoer toegekend aan Vlaanderen	10
1.3 Belgische in- en uitvoer toegekend aan Wallonië	12
1.4 Evolutie in- en uitvoer toerisme in 2020	15
2. Structuur van de in- en uitvoer	17
3. Herzieningen voor de jaren 2018 en 2019 in deze publicatie	21
3.1 Herziening van de in- en uitvoer	21
3.2 Introductie NUTS 2021	22
4. Beschikbare reeksen	23
5. Tabellen	25
5.1 Synthesetabel (2018-2020)	25
5.2 Bijdragen per bedrijfstak tot de regionale ontwikkelingen (2019-2020)	26
Publicaties van het INR en contactpersonen	31
Algemene opmerkingen	35
Conventionele tekens	37
Lijst van afkortingen	39

Commentaar

1. Recente ontwikkelingen (2019-2020)

1.1 Belgische in- en uitvoer toegekend aan Brussel

1.1.1 Totale in- en uitvoer

De totale **uitvoer** van Brussel nam in 2020 af met -11,0 % (van 55,8 tot 49,7 mld. euro). Ook de totale **invoer** daalde fors in 2020, meer bepaald met -13,4 % (van 65,0 tot 56,3 mld. euro). De forse krimp in het eerste jaar van de coronapandemie kwam er na drie opeenvolgende jaren van groei in zowel de invoer als de uitvoer. Zo nam de Brusselse uitvoer in 2019 nog fors toe met +9,3 %, terwijl de invoer dat jaar groeide met +4,9 %.

De **netto-uitvoer** van goederen en diensten is in Brussel structureel negatief. Het negatieve saldo nam wel af in 2019 (van -10,9 tot -9,2 mld. euro) en liep terug in 2020 (tot -6,6 mld. euro). Zo bereikte het saldo zijn laagste punt in absolute waarde sinds het begin van de reeks in 2009.

GRAFIEK 1 TOTALE UITVOER, INVOER EN NETTO-UITVOER VAN BRUSSEL, 2009-2020
(in mld. euro)

Bron: INR.

TABEL 1 TOTALE UITVOER, INVOER EN NETTO-UITVOER VAN BRUSSEL, 2010-2020

	Bedragen (in mln. euro)			Ontwikkeling t.o.v. het vorige jaar				
				(in mln. euro)			(in %)	
	Uitvoer	Invoer	Netto-uitvoer	Uitvoer	Invoer	Netto-uitvoer	Uitvoer	Invoer
gem '10-'14	45 692,4	60 177,0	-14 484,6	2 578,7	2 921,1	-342,4	6,3	5,7
2015	48 397,5	58 119,3	-9 721,8	-1 051,1	-3 729,7	2 678,6	-2,1	-6,0
2016	46 810,5	55 677,5	-8 867,0	-1 587,0	-2 441,8	854,8	-3,3	-4,2
2017	50 322,8	59 510,1	-9 187,3	3 512,3	3 832,6	-320,3	7,5	6,9
2018	51 017,2	61 949,6	-10 932,4	694,4	2 439,5	-1 745,1	1,4	4,1
2019	55 779,3	64 995,7	-9 216,4	4 762,1	3 046,1	1 716,0	9,3	4,9
2020	49 656,8	56 274,5	-6 617,7	-6 122,5	-8 721,2	2 598,7	-11,0	-13,4

Bron: INR.

1.1.2 Opsplitsing naar goederen en diensten

In 2019 was in Brussel de groei van zowel de **uitvoer** als de **invoer** groter bij de goederen (+11,8 % en +5,5 % resp.) dan bij de diensten (+5,5 % en +4,0 % resp.) De terugval van de uitvoer in 2020 was vervolgens veel groter bij de goederen (-18,9 %, tot 21,2 mld. euro) dan bij de diensten (-4,0 %, tot 28,5 mld. euro). Ook bij de invoer werden de goederen zwaarder getroffen door de gezondheids crisis (-17,8 %, tot 32,3 mld. euro) dan de diensten (-6,8 %, tot 24,0 mld. euro). Het aandeel diensten in de totale Brusselse uitvoer nam hierdoor toe in 2020 tot 57,3 % en bleef belangrijker dan de uitvoer van goederen. Bij de invoer bleef evenwel het aandeel goederen (57,3 % in 2020) groter dan dat van de diensten.

Wat de goederenhandel betreft, was de daling van zowel de invoer als de uitvoer in 2020 voornamelijk voor rekening van de twee grootste takken, namelijk de aardolieaffinage en de handel. Bij de diensten kende de bedrijfstak 'vrije beroepen, wetenschappelijke en technische activiteiten' de grootste daling, langs uitvoerzijde gevolgd door de Brusselse horeca en langs invoerzijde gevolgd door de consumptieve bestedingen door particulieren¹.

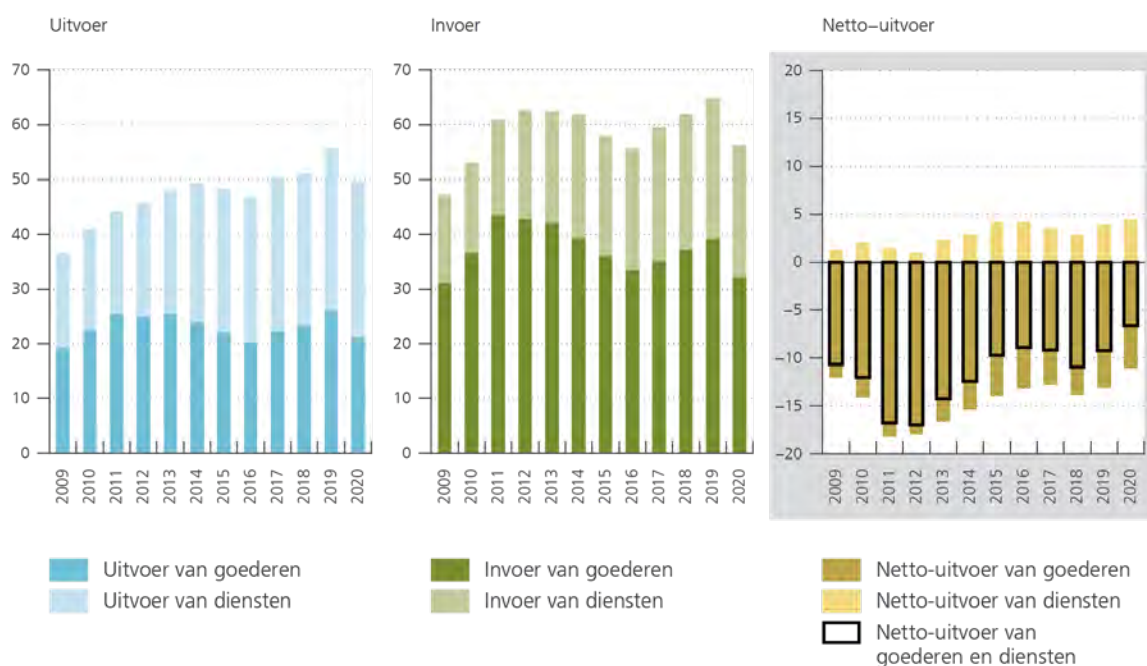
Het negatieve saldo van de **netto-uitvoer** wordt structureel verklaard door de goederenhandel. In 2019 bedroeg het saldo bij de goederen -13,1 mld. euro, een verbetering ten opzichte van 2018 met 0,7 mld. euro. In 2020 verbeterde het goederensaldo opnieuw, tot -11,1 mld. euro. Het positieve saldo van de diensten temperde het saldo van de goederen. Het verbeterde zowel in 2019 (+1,0 mld. euro) als in 2020 (+0,6 mld. euro) om in 2020 uit te komen op 4,5 mld. euro, zijn hoogste niveau sinds het begin van de reeks in 1995.

¹ Een deel van de invoer wordt niet aangewend als intermediair verbruik van de bedrijfstakken, maar als consumptieve bestedingen van particulieren. Wat de diensten betreft, bestaat de hoofdmoof van deze categorie uit aankopen inzake toerisme.

GRAFIEK 2 TOTALE UITVOER, INVOER EN NETTO-UITVOER VAN BRUSSEL OPGESPLITST NAAR GOEDEREN EN DIENSTEN, 2009-2020

(in mld. euro)

Bron: INR.

TABEL 2 TOTALE UITVOER, INVOER EN NETTO-UITVOER VAN BRUSSEL OPGESPLITST NAAR GOEDEREN EN DIENSTEN, 2010-2020

	Bedragen (in mln. euro)		Aandelen (in %)		Ontwikkeling t.o.v. het vorige jaar			
	Goederen	Diensten	Goederen	Diensten	(in mln. euro)		(in %)	
					Goederen	Diensten	Goederen	Diensten
Uitvoer								
gem '10-'14	24 413,2	21 279,2	53,6	46,4	956,8	1 621,9	4,9	8,0
2015	21 980,1	26 417,4	45,4	54,6	-1 929,8	878,7	-8,1	3,4
2016	20 300,7	26 509,8	43,4	56,6	-1 679,4	92,4	-7,6	0,3
2017	22 274,0	28 048,8	44,3	55,7	1 973,3	1 539,0	9,7	5,8
2018	23 349,6	27 667,6	45,8	54,2	1 075,6	-381,2	4,8	-1,4
2019	26 111,9	29 667,4	46,8	53,2	2 762,3	1 999,8	11,8	7,2
2020	21 178,9	28 477,9	42,7	57,3	-4 933,0	-1 189,5	-18,9	-4,0
Invoer								
gem '10-'14	40 858,7	19 318,3	67,9	32,1	1 623,6	1 297,5	5,3	7,1
2015	35 957,5	22 161,8	61,9	38,1	-3 320,6	-409,1	-8,5	-1,8
2016	33 431,3	22 246,2	60,0	40,0	-2 526,2	84,4	-7,0	0,4
2017	35 009,2	24 500,9	58,8	41,2	1 577,9	2 254,7	4,7	10,1
2018	37 182,1	24 767,5	60,0	40,0	2 172,9	266,6	6,2	1,1
2019	39 230,3	25 765,4	60,4	39,6	2 048,2	997,9	5,5	4,0
2020	32 266,6	24 007,9	57,3	42,7	-6 963,7	-1 757,5	-17,8	-6,8
Netto-uitvoer								
gem '10-'14	-16 445,5	1 960,9			-666,8	324,4	6,0	32,1
2015	-13 977,4	4 255,6			1 390,8	1 287,8	-9,0	43,4
2016	-13 130,6	4 263,6			846,8	8,0	-6,1	0,2
2017	-12 735,2	3 547,9			395,4	-715,7	-3,0	-16,8
2018	-13 832,5	2 900,1			-1 097,3	-647,8	8,6	-18,3
2019	-13 118,4	3 902,0			714,1	1 001,9	-5,2	34,5
2020	-11 087,7	4 470,0			2 030,7	568,0	-15,5	14,6

Bron: INR.

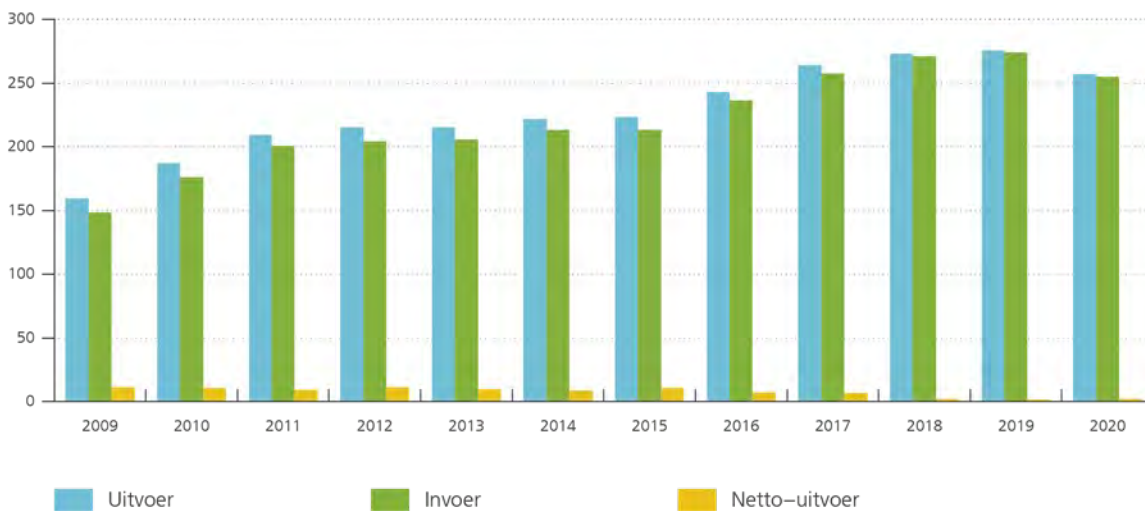
1.2 Belgische in- en uitvoer toegekend aan Vlaanderen

1.2.1 Totale in- en uitvoer

In Vlaanderen nam de totale **uitvoer** in 2020 af met -6,9 % (van 276,0 tot 257,1 mld. euro). De daling van de totale **invoer** was er van een gelijkaardige intensiteit met -7,1 % (van 274,3 tot 254,9 mld. euro). Zo tekende zich in beide stromen in het jaar waarin de pandemie losbrak een daling af, na negen opeenvolgende jaren van groei, een zeer beperkte krimp in 2013 niet te na gesproken. In 2019 namen de beide stromen nog licht toe (uitvoer: +0,9 %, invoer: +1,1 %).

De totale **netto-uitvoer** nam in 2019 licht af ten opzichte van 2018 (van 2,1 tot 1,7 mld. euro) en in 2020 weer licht toe (tot 2,2 mld. euro). Het saldo lag in de periode 2018-2020 opvallend lager dan in de eerste vijf jaar van de reeks (gemiddeld 9,9 mld. euro in de periode 2010-2014).

GRAFIEK 3 TOTALE UITVOER, INVOER EN NETTO-UITVOER VAN VLAANDEREN, 2009-2020
(in mld. euro)

Bron: INR.

TABEL 3 TOTALE UITVOER, INVOER EN NETTO-UITVOER VAN VLAANDEREN, 2010-2020

	Bedragen (in mln. euro)			Ontwikkeling t.o.v. het vorige jaar					
				(in mln. euro)			(in %)		
	Uitvoer	Invoer	Netto-uitvoer	Uitvoer	Invoer	Netto-uitvoer	Uitvoer	Invoer	
gem '10-'14	209 813,8	199 950,7	9 863,1	12 487,4	12 928,5	-441,1	7,0	7,7	
2015	223 721,5	213 151,6	10 569,9	1 729,4	23,8	1 705,6	0,8	0,0	
2016	242 991,6	236 036,7	6 954,9	19 270,1	22 885,1	-3 615,0	8,6	10,7	
2017	264 164,0	257 652,4	6 511,6	21 172,4	21 615,7	-443,3	8,7	9,2	
2018	273 531,1	271 397,9	2 133,2	9 367,1	13 745,5	-4 378,4	3,5	5,3	
2019	275 994,8	274 338,7	1 656,1	2 463,7	2 940,8	-477,1	0,9	1,1	
2020	257 086,8	254 863,0	2 223,8	-18 908,0	-19 475,7	567,7	-6,9	-7,1	

Bron: INR.

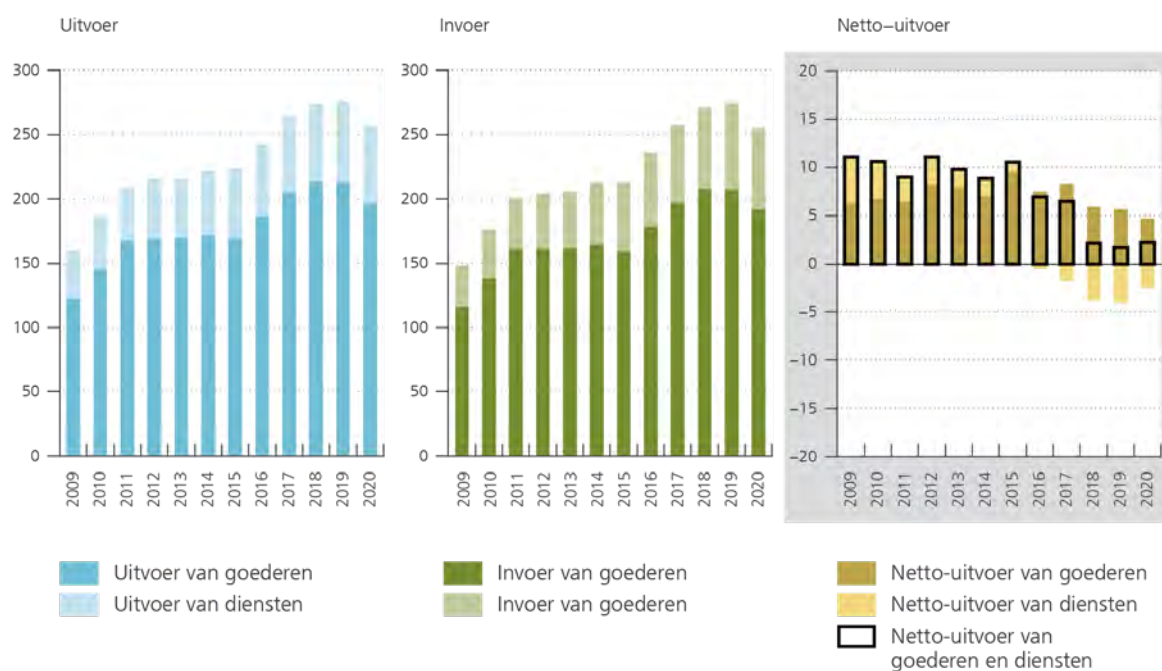
1.2.2 Opsplitsing naar goederen en diensten

Wat de goederen betreft, deed zich zowel in 2019 als in 2020 in de beide stromen een daling voor. Die daling was beperkt in 2019 (uitvoer: -0,3 %, invoer -0,2 %), maar uitgesproken in 2020 (uitvoer: -7,7 %, invoer -7,4 %). In het dienstenverkeer werd een toename gemeten in 2019 (+5,3 % voor beide stromen), die vervolgens werd teniet gedaan in 2020 (uitvoer -4,0 %, invoer -6,0 %).

De daling van zowel de invoer als de uitvoer van goederen in 2020 was vooral te wijten aan de handel en tevens aan de raffinage van aardolie. Wat de uitvoer van diensten betreft, droegen de bouw en de handel het meeste bij tot de inkrimping; bij de invoer van diensten waren dat de consumptieve bestedingen van de particulieren en de transportsector.

De Vlaamse structurele **netto-uitvoer** valt sinds 2016 uiteen in een positief saldo van de goederenhandel en een negatief saldo van de dienstenhandel. In 2020 kropen zowel het positief saldo van de goederenhandel als het negatief saldo van de dienstenhandel. Dit laatste verbeterde met 1,5 mld. euro, vooral ingevolge het toerisme, dat in 2020 werd ingeperkt door de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus.

GRAFIEK 4 TOTALE UITVOER, INVOER EN NETTO-UITVOER VAN VLAANDEREN OPGESPLITST NAAR GOEDEREN EN DIENSTEN, 2009-2020
(in mld. euro)

Bron: INR.

TABEL 4 TOTALE UITVOER, INVOER EN NETTO-UITVOER VAN VLAANDEREN OPGESPLITST NAAR GOEDEREN EN DIENSTEN, 2010-2020

	Bedragen (in mln. euro)		Aandelen (in %)		Ontwikkeling t.o.v. het vorige jaar			
					(in mln. euro)		(in %)	
	Goederen	Diensten	Goederen	Diensten	Goederen	Diensten	Goederen	Diensten
Uitvoer								
gem '10-'14	164 549,9	45 264,0	78,4	21,6	9 794,0	2 693,4	7,2	6,6
2015	168 475,8	55 245,7	75,3	24,7	-3 223,8	4 953,2	-1,9	9,8
2016	186 423,3	56 568,3	76,7	23,3	17 947,5	1 322,6	10,7	2,4
2017	205 171,2	58 992,8	77,7	22,3	18 747,9	2 424,5	10,1	4,3
2018	213 739,7	59 791,4	78,1	21,9	8 568,5	798,6	4,2	1,4
2019	213 028,1	62 966,7	77,2	22,8	-711,6	3 175,3	-0,3	5,3
2020	196 662,8	60 424,0	76,5	23,5	-16 365,3	-2 542,7	-7,7	-4,0
Invoer								
gem '10-'14	157 258,5	42 692,2	78,7	21,3	9 660,5	3 268,0	7,5	8,7
2015	158 967,1	54 184,5	74,6	25,4	-5 700,8	5 724,6	-3,5	11,8
2016	178 951,6	57 085,1	75,8	24,2	19 984,5	2 900,6	12,6	5,4
2017	196 870,4	60 782,0	76,4	23,6	17 918,8	3 696,9	10,0	6,5
2018	207 824,4	63 573,5	76,6	23,4	10 954,0	2 791,5	5,6	4,6
2019	207 364,7	66 974,0	75,6	24,4	-459,7	3 400,5	-0,2	5,3
2020	191 921,5	62 941,5	75,3	24,7	-15 443,2	-4 032,5	-7,4	-6,0
Netto-uitvoer								
gem '10-'14	7 291,4	2 571,8			133,5	-574,6	2,9	-15,2
2015	9 508,7	1 061,2			2 477,0	-771,4	35,2	-42,1
2016	7 471,7	-516,8			-2 037,0	-1 578,0	-21,4	-148,7
2017	8 300,8	-1 789,2			829,1	-1 272,4	11,1	246,2
2018	5 915,3	-3 782,1			-2 385,5	-1 992,9	-28,7	111,4
2019	5 663,4	-4 007,3			-251,9	-225,2	-4,3	6,0
2020	4 741,3	-2 517,5			-922,1	1 489,8	-16,3	-37,2

Bron: INR.

1.3 Belgische in- en uitvoer toegekend aan Wallonië

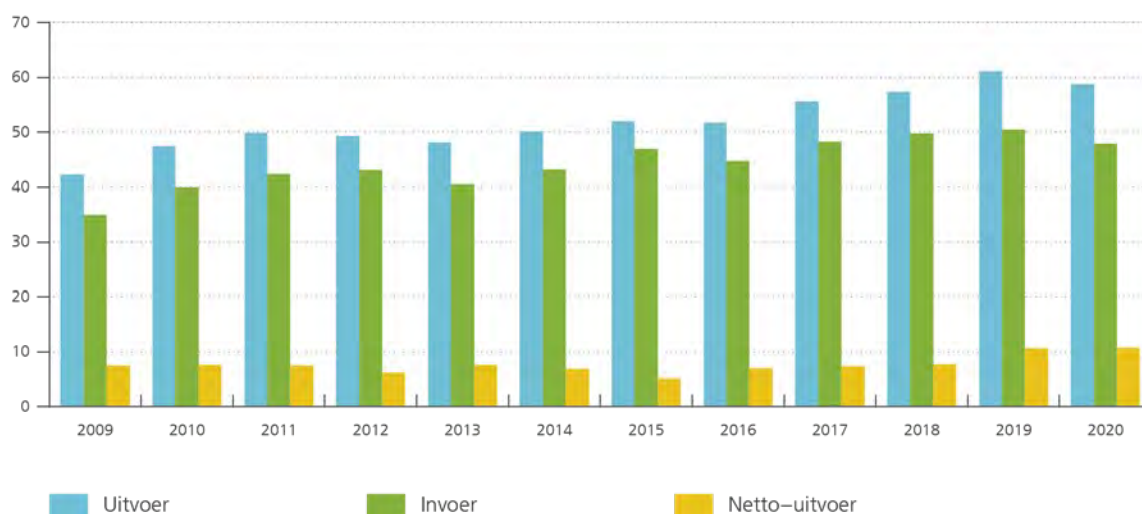
1.3.1 Totale in- en uitvoer

In Wallonië nam de **uitvoer** in 2020 af met -3,9 % (tot 58,8 mld. euro), en de **invoer** met -5,0 % (tot 48,0 mld. euro). Voor beide stromen betekende dit een inkrimping na drie opeenvolgende jaren van groei. Zo nam de uitvoer in 2019 nog fors toe met +6,6 % en de invoer met +1,5 %. De krimp in 2020 in Wallonië is fors, maar blijft uiteindelijk wel meer beperkt dan in Brussel en in Vlaanderen.

De totale **netto-uitvoer** nam in 2020 nog licht toe, tot 10,8 mld. euro, na de reeds forse groei in 2019 (van 7,7 tot 10,7 mld. euro). Zo bereikte dit saldo in 2020 zijn hoogste niveau sinds het begin van de reeks in 1995.

GRAFIEK 5 TOTALE UITVOER, INVOER EN NETTO-UITVOER VAN WALLONIË OPGESPLITST NAAR GOEDEREN EN DIENSTEN, 2009-2020

(in mld. euro)

Bron: INR.

TABEL 5 TOTALE UITVOER, INVOER EN NETTO-UITVOER VAN WALLONIË, 2010-2020

	Bedragen (in mln. euro)			Ontwikkeling t.o.v. het vorige jaar				
				(in mln. euro)			(in %)	
	Uitvoer	Invoer	Netto-uitvoer	Uitvoer	Invoer	Netto-uitvoer	Uitvoer	Invoer
gem '10-'14	49 008,6	41 876,1	7 132,4	1 555,7	1 679,9	-124,2	3,6	4,6
2015	52 090,3	47 018,6	5 071,7	1 936,8	3 709,7	-1 772,9	3,9	8,6
2016	51 813,0	44 764,8	7 048,2	-277,3	-2 253,8	1 976,5	-0,5	-4,8
2017	55 716,6	48 417,9	7 298,7	3 903,6	3 653,1	250,5	7,5	8,2
2018	57 441,1	49 752,7	7 688,4	1 724,5	1 334,8	389,7	3,1	2,8
2019	61 214,6	50 520,9	10 693,7	3 773,5	768,2	3 005,3	6,6	1,5
2020	58 833,6	48 015,2	10 818,4	-2 381,0	-2 505,7	124,7	-3,9	-5,0

Bron: INR.

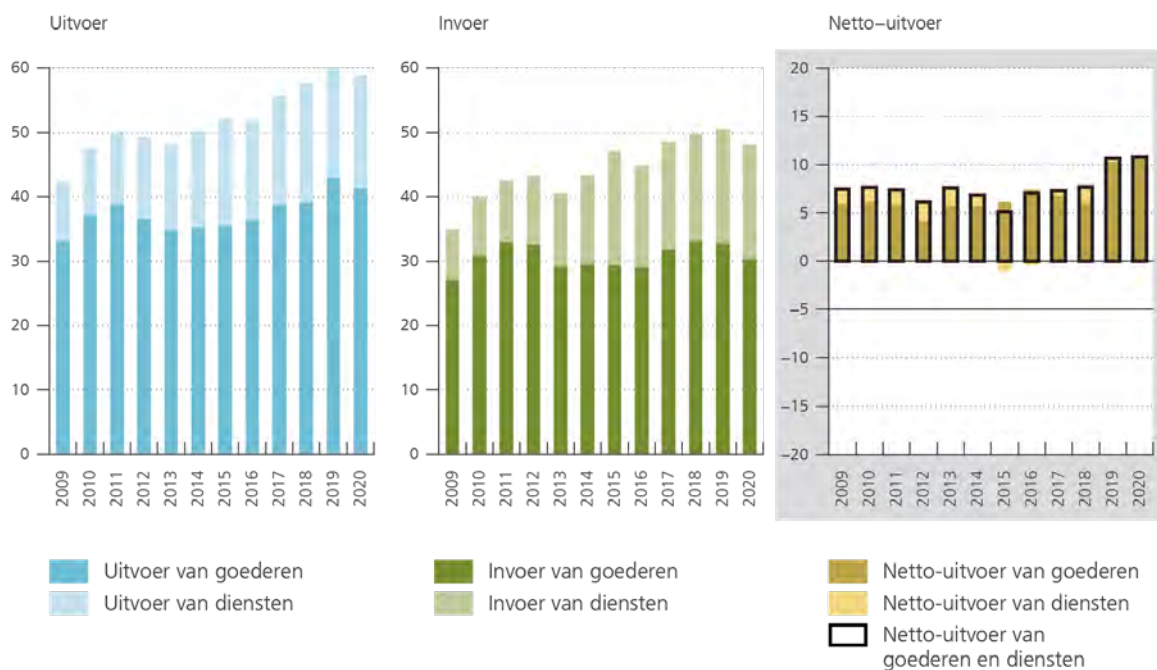
1.3.2 Opsplitsing naar goederen en diensten

In Wallonië daalden de beide componenten van de **uitvoer** in 2020 in quasi dezelfde mate. De uitvoer van goederen nam af met -3,8 % (tot 41,3 mld. euro), de uitvoer van diensten met -4,0 % (tot 17,5 mld. euro). In 2019 was de Waalse goederenexport nog fors toegenomen (+9,9 %), terwijl de uitvoer van diensten licht afnam (-0,5 %). Wat de **invoer** betreft, was de daling in 2020 vooral te wijten aan de goederen. Deze component evolueerde met -7,3 % (tot 30,3 mld. euro), terwijl de krimp bij de diensten eerder beperkt bleef (-0,7 %, tot 17,7 mld. euro). Ook in 2019 werd een daling van de invoer van goederen geregistreerd (-1,1 %), tegenover een toename van de invoer van diensten (+6,8 %).

Wat de goederenhandel betreft, droeg de metaalindustrie het meeste bij aan de inkrimping van zowel de invoer als de uitvoer in 2020. De negatieve evolutie van de uitvoer van diensten was vooral te wijten aan de handel en de financiële activiteiten. Wat de invoer van diensten betreft, werd de negatieve bijdrage van de consumptieve bestedingen door particulieren, ten gevolge van de beperkingen op het toerisme naar het buitenland, in 2020 gecompenseerd door de bijdrage van de financiële activiteiten, met name door de forse stijging van de invoer van ICT-diensten.

De **netto-uitvoer** van Wallonië steunt grotendeels op de netto-uitvoer van goederen. De sterke stijging van de netto-uitvoer in 2019 was dan ook te wijten aan de verbetering van het saldo van de goederenhandel (+4,2 mld. euro), terwijl het dienstensaldo dat jaar afnam (-1,2 mld. euro). In 2020 behield de netto-uitvoer vervolgens zijn niveau, maar dit status quo verbergt wel een verschuiving tussen de twee componenten. Hetgeen nog restte van het dienstensaldo in 2019 verdampte in 2020 (van 0,4 tot -0,2 mld. euro), terwijl het saldo van de goederenhandel verder versterkt werd (van 10,3 tot 11,0 mld. euro). De netto-uitvoer van goederen was in de jaren 2019-2020 quasi dubbel zo groot als in de periode 2010-2014 (toen gemiddeld 5,5 mld. euro).

GRAFIEK 6 TOTALE UITVOER, INVOER EN NETTO-UITVOER VAN WALLONIË OPGESPLITST NAAR GOEDEREN EN DIENSTEN, 2009-2020
(in mld. euro)

Bron: INR.

TABEL 6 TOTALE UITVOER, INVOER EN NETTO-UITVOER VAN WALLONIË OPGESPLITST NAAR GOEDEREN EN DIENSTEN, 2010-2020

	Bedragen (in mln. euro)		Aandelen (in %)		Ontwikkeling t.o.v. het vorige jaar			
					(in mln. euro)		(in %)	
	Goederen	Diensten	Goederen	Diensten	Goederen	Diensten	Goederen	Diensten
Uitvoer								
gem '10-'14	36 520,0	12 488,6	74,5	25,5	424,2	1 131,5	1,5	10,0
2015	35 505,1	16 585,2	68,2	31,8	292,0	1 644,8	0,8	11,0
2016	36 430,1	15 382,9	70,3	29,7	925,0	-1 202,3	2,6	-7,2
2017	38 663,2	17 053,4	69,4	30,6	2 233,1	1 670,5	6,1	10,9
2018	39 096,6	18 344,5	68,1	31,9	433,4	1 291,1	1,1	7,6
2019	42 968,5	18 246,1	70,2	29,8	3 871,9	-98,4	9,9	-0,5
2020	41 314,5	17 519,1	70,2	29,8	-1 654,0	-727,0	-3,8	-4,0
Invoer								
gem '10-'14	31 001,5	10 874,7	74,1	25,9	475,1	1 204,8	2,0	12,3
2015	29 356,4	17 662,2	62,4	37,6	-146,8	3 856,5	-0,5	27,9
2016	28 994,1	15 770,7	64,8	35,2	-362,3	-1 891,5	-1,2	-10,7
2017	31 875,8	16 542,1	65,8	34,2	2 881,7	771,4	9,9	4,9
2018	33 069,4	16 683,3	66,5	33,5	1 193,6	141,2	3,7	0,9
2019	32 704,2	17 816,7	64,7	35,3	-365,2	1 133,4	-1,1	6,8
2020	30 331,6	17 683,6	63,2	36,8	-2 372,6	-133,1	-7,3	-0,7
Netto-uitvoer								
gem '10-'14	5 518,5	1 613,9			-50,9	-73,3	1,2	-2,6
2015	6 148,7	-1 077,0			438,8	-2 211,7	7,7	-194,9
2016	7 436,0	-387,8			1 287,3	689,2	20,9	-64,0
2017	6 787,4	511,3			-648,6	899,1	-8,7	-231,8
2018	6 027,2	1 661,2			-760,2	1 149,9	-11,2	224,9
2019	10 264,3	429,4			4 237,1	-1 231,8	70,3	-74,2
2020	10 982,9	-164,5			718,6	-593,9	7,0	-138,3

Bron: INR.

1.4 Evolutie in- en uitvoer toerisme in 2020

In 2020 deed zich in het toerisme een algemene daling voor, zowel bij de invoer (= toeristische uitgaven in het buitenland door Belgische ingezetenen) als bij de uitvoer (= toeristische uitgaven in België door niet-ingezetenen). Aan het buitenlands reisverkeer werden immers grote beperkingen opgelegd in het kader van de bestrijding van de coronapandemie. De intensiteit van de daling was groot in de drie gewesten. Wat de invoer betreft, lagen de evoluties in de drie gewesten tussen -29,8 % en -32,8 %. Wat de uitvoer betreft, was de daling het grootst in Brussel (-35,5 %) en het kleinst in Wallonië (-22,6 %), met Vlaanderen tussenin (-27,1 %).

Het belang van het product 'toerisme' in de totale in- en uitvoer van diensten verschilt sterk tussen de drie gewesten. Het aandeel van toerisme is groter in Wallonië dan in Vlaanderen en het kleinst in Brussel (uitvoer: resp. 10,9 %, 7,4 % en 3,9 % in 2019, invoer: resp. 23,8 %, 15,6 % en 8,7 % in 2019). Door deze verschillende gewichten was de bijdrage tot de ontwikkeling in 2020 dan ook erg verschillend per gewest, en het zwaarst in Wallonië (uitvoer: -2,5 procentpunt, invoer: -7,4 procentpunt).

Doordat de invoer van toerisme dubbel zo groot is als de uitvoer ervan, is er een aanzienlijk invoersaldo voor toerisme. De algemene daling van het toerisme in 2020 veroorzaakte dan ook een opwaarts effect op de netto-uitvoer. Meer bepaald werd er op het niveau van het Rijk een verbetering van het saldo geobserveerd van +3,3 mld. euro in 2020 (van -9,1 mld. euro in 2019 tot -5,8 mld. euro in 2020). Op gewestelijk niveau kwam deze toename van het saldo vooral bij Vlaanderen terecht (+2,2 mld. euro) en ook deels bij Wallonië (+0,9 mld. euro). De impact op het Brusselse saldo bleef beperkt (+0,3 mld. euro).

TABEL 7 UITVOER, INVOER EN NETTO-UITVOER VAN TOERISME, 2020¹
(in mln. euro)

	Geografisch gebied	Uitvoer		Invoer		Netto-uitvoer	
		Toerisme	Totaal diensten	Toerisme	Totaal diensten	Toerisme	Totaal diensten
2019 (in mln. euro)	Brussel	1 155,3	29 667,4	2 233,2	25 765,4	-1 077,8	3 902,0
	Vlaanderen	4 664,6	62 966,7	10 429,0	66 974,0	-5 764,4	-4 007,3
	Wallonië	1 989,5	18 246,1	4 234,7	17 816,7	-2 245,2	429,4
	Rijk	7 809,5	110 880,2	16 896,9	110 556,1	-9 087,4	324,1
2020 (in mln. euro)	Brussel	749,2	28 477,9	1 566,7	24 007,9	-817,5	4 470,0
	Vlaanderen	3 400,8	60 424,0	7 011,8	62 941,5	-3 611,0	-2 517,5
	Wallonië	1 540,1	17 519,1	2 916,4	17 683,6	-1 376,3	-164,5
	Rijk	5 690,1	106 421,0	11 494,9	104 633,0	-5 804,8	1 788,0
Groei in 2020 (in mln. euro)	Brussel	-406,2	-1 189,5	-666,5	-1 757,5	260,3	568,0
	Vlaanderen	-1 263,8	-2 542,7	-3 417,2	-4 032,5	2 153,3	1 489,8
	Wallonië	-449,4	-727,0	-1 318,4	-133,1	868,9	-593,9
	Rijk	-2 119,4	-4 459,2	-5 402,0	-5 923,1	3 282,6	1 463,9
Aandeel in 2020 (in %)	Brussel	3,9	100,0	8,7	100,0		
	Vlaanderen	7,4	100,0	15,6	100,0		
	Wallonië	10,9	100,0	23,8	100,0		
	Rijk	7,0	100,0	15,3	100,0		
Groei in 2020 (in %)	Brussel	-35,2	-4,0	-29,8	-6,8		
	Vlaanderen	-27,1	-4,0	-32,8	-6,0		
	Wallonië	-22,6	-4,0	-31,1	-0,7		
	Rijk	-27,1	-4,0	-32,0	-5,4		
Bijdrage tot de groei in 2020 (in procentpunt)	Brussel	-1,4	-4,0	-2,6	-6,8		
	Vlaanderen	-2,0	-4,0	-5,1	-6,0		
	Wallonië	-2,5	-4,0	-7,4	-0,7		
	Rijk	-1,9	-4,0	-4,9	-5,4		

Bron: INR.

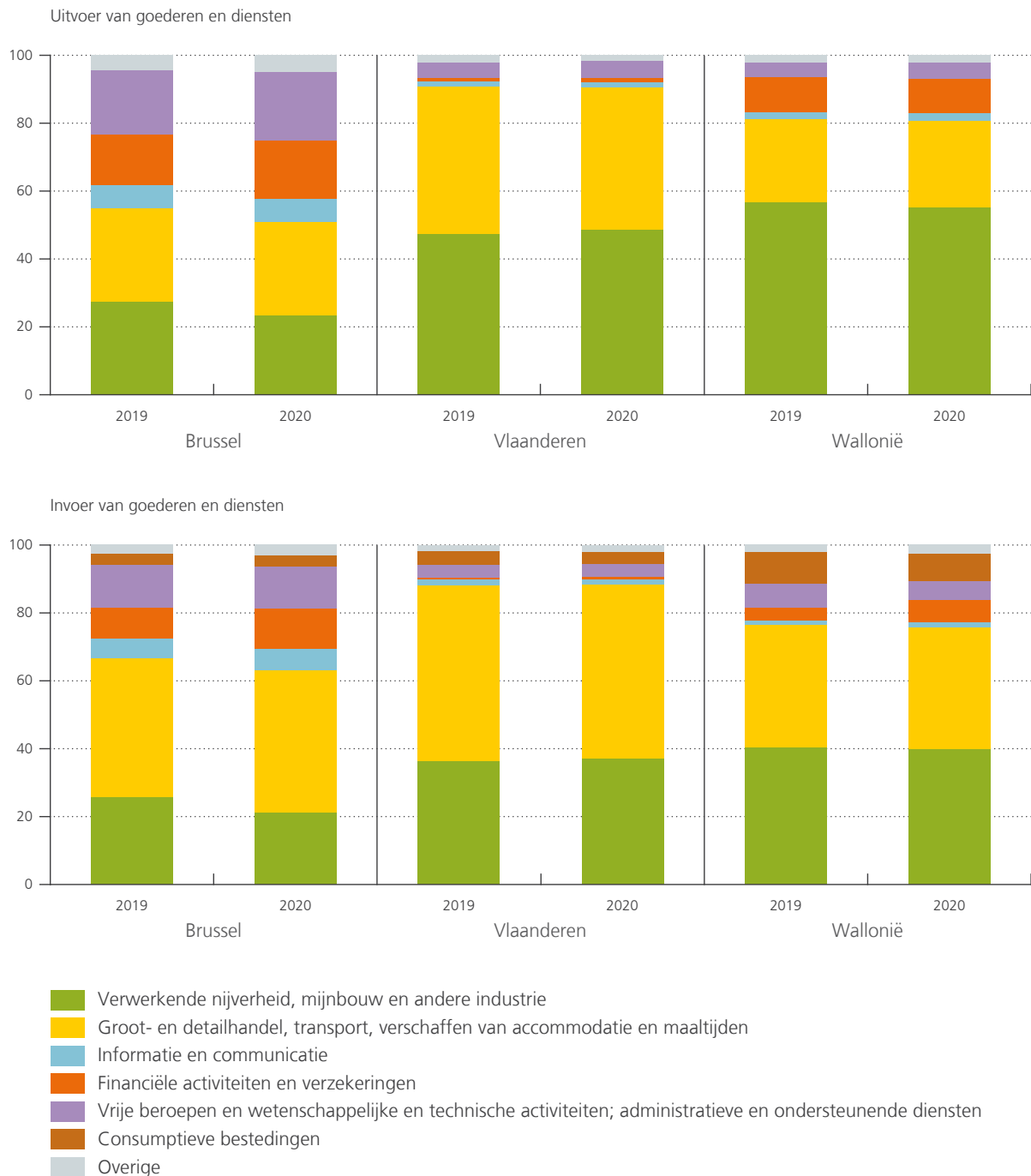
¹ Deze cijfers zijn als dusdanig niet terug te vinden in de tabellen in bijlage. Immers, het product 'toerisme' is daar verder opgesplitst naar diverse bedrijfstakken. Zo wordt de uitvoer van toerisme vooral geregistreerd in de detailhandel, het transport en de horeca. De invoer van toerisme komt voornamelijk terecht bij de consumptieve bestedingen van de particulieren.

2. Structuur van de in- en uitvoer

2020 was een speciaal jaar, waarbij bepaalde bedrijfstakken o.a. door de coronapandemie zwaarder werden beïnvloed dan andere, in zowel positieve als negatieve zin (bv. de farmacie, de horeca, het vervoer, de detailhandel, enz.). Toch blijkt dat dit de structuur van de internationale handel nauwelijks heeft gewijzigd. De verschillen tussen 2019 en 2020 bleven minimaal voor de drie gewesten.

GRAFIEK 7 STRUCTUUR VAN DE IN- EN UITVOER PER GEWEST – AANDEEL PER BEDRIJFSTAK IN 2019 EN 2020
(in %)

Bron: INR.

Twee bedrijfstakken domineerden de **totale in- en uitvoer in alle drie de gewesten**: de 'verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie' (*hierna: de industrie*) en de 'groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden' (*hierna: handel, transport en horeca*). De industrie was de belangrijkste bedrijfstak bij de uitvoer van Vlaanderen en bij de in- en uitvoer van Wallonië. De bedrijfstak handel, transport en horeca vormt het grootste aandeel van de in- en uitvoer van Brussel en de invoer van Vlaanderen. Verder valt ook het grotere aandeel van de bedrijfstak 'vrije beroepen, wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende activiteiten' in Brussel op, zowel langs in- als uitvoerzijde. Hetzelfde geldt voor het aandeel van de consumptieve bestedingen van de gezinnen in de Waalse invoer.

Dit grotere aandeel betekent echter niet dat Waalse gezinnen meer goederen en diensten invoeren dan Brusselse of Vlaamse. Uitgedrukt per inwoner, liggen de uitgaven in het buitenland van een Waals ingezetene zelfs iets lager dan die van een Vlaams of Brussels ingezetene.

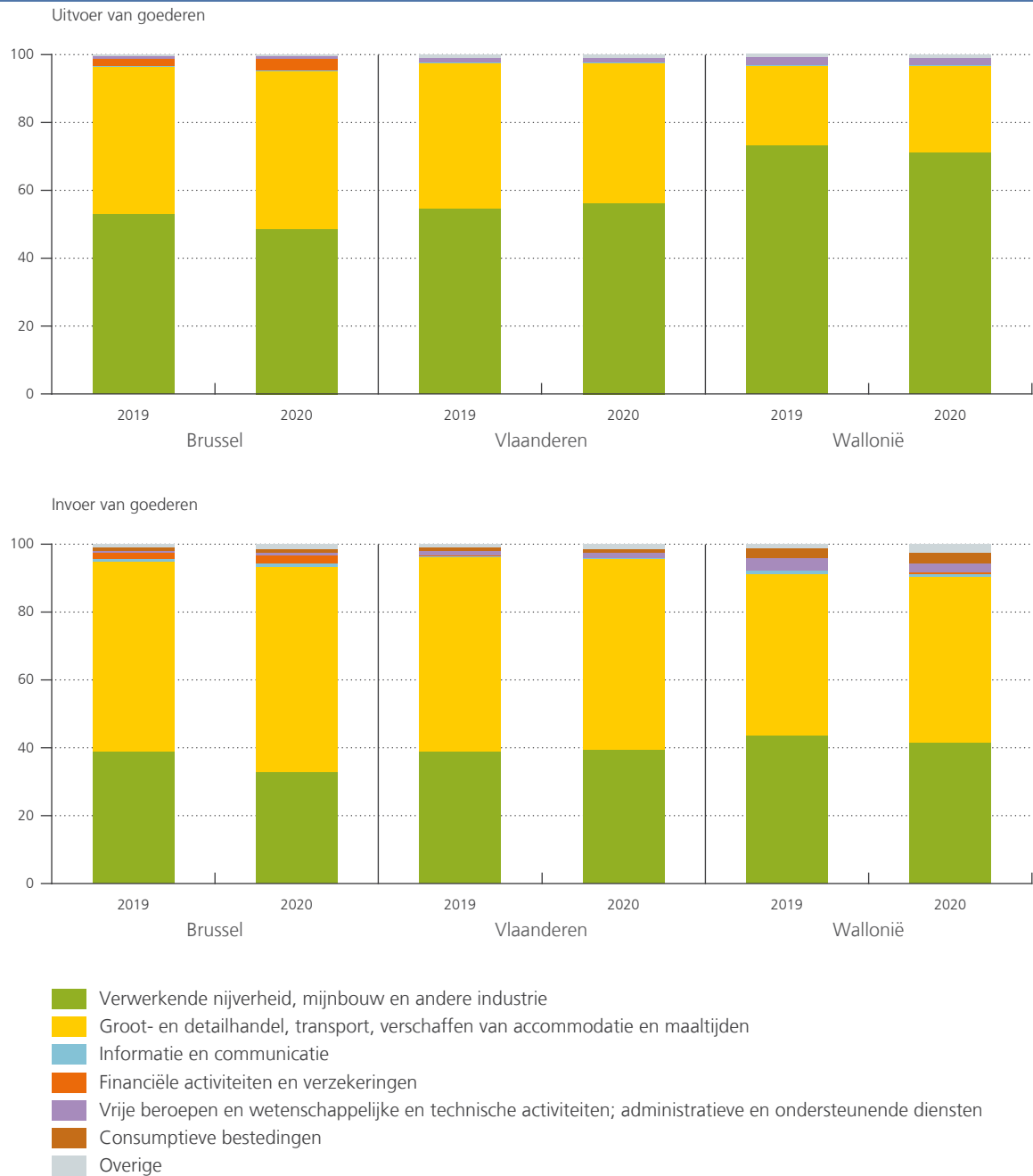
TABEL 8 INVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN DOOR GEZINNEN, PER GEWEST, 2018-2020

	Totale uitgaven (in mln. euro)			Uitgaven per inwoner (in euro)		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Invoer van goederen door gezinnen						
Brussel	283,1	290,8	351,0	235,2	239,7	287,9
Vlaanderen	1 924,3	1 983,8	2 394,2	292,8	300,2	360,5
Wallonië	835,8	868,0	1 047,6	230,3	238,5	287,3
Rijk	3 043,2	3 142,6	3 792,8	266,9	274,2	329,6
Invoer van diensten door gezinnen						
Brussel	1 623,9	1 801,3	1 392,9	1 349,2	1 484,5	1 142,6
Vlaanderen	8 443,1	9 320,5	6 791,6	1 284,9	1 410,2	1 022,7
Wallonië	3 511,5	3 859,5	2 823,4	967,6	1 060,4	774,2
Rijk	13 578,5	14 981,3	11 007,9	1 190,7	1 307,0	956,6
Invoer van goederen en diensten door gezinnen						
Brussel	1 907,0	2 092,1	1 743,9	1 584,4	1 724,2	1 430,5
Vlaanderen	10 367,4	11 304,3	9 185,8	1 577,7	1 710,4	1 383,2
Wallonië	4 347,3	4 727,5	3 871,0	1 197,9	1 298,9	1 061,5
Rijk	16 621,7	18 123,9	14 800,7	1 457,6	1 581,2	1 286,2

Bron: INR.

De in- en uitvoer van **goederen** gebeurde voor de drie gewesten voor meer dan 90 % door de bedrijfstakken 'industrie' en 'handel, transport en horeca'. Voor Wallonië was de uitvoer door de 'industrie' heel wat belangrijker dan in de rest van het land.

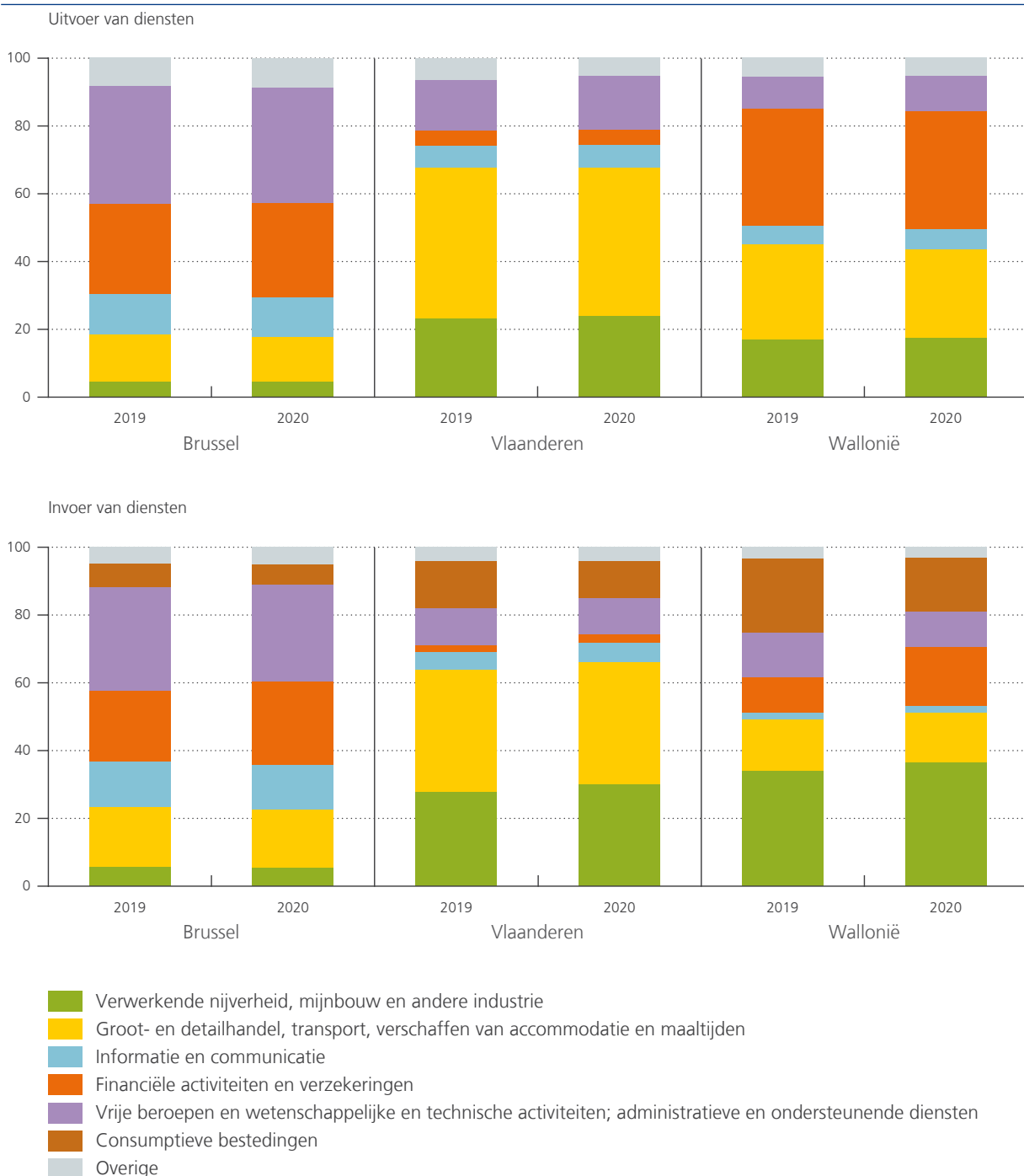
GRAFIEK 8 STRUCTUUR VAN DE IN- EN UITVOER VAN GOEDEREN PER GEWEST – AANDEEL PER BEDRIJFSTAK IN 2019 EN 2020
(in %)

Bron: INR.

Bij de in- en uitvoer van **diensten** was er meer variatie. In Brussel speelden de 'vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende diensten' en de 'financiële activiteiten en verzekeringen' de grootste rol. In Vlaanderen bleven, net zoals bij de goederen, industrie en handel, transport en horeca de belangrijkste in- en uitvoerders van diensten. In Wallonië staken de 'financiële activiteiten en verzekeringen' er bovendien bij de uitvoer en eisten de industrie en de consumptieve bestedingen de hoofdrol op bij de invoer.

GRAFIEK 9 STRUCTUUR VAN DE IN- EN UITVOER VAN DIENSTEN, PER GEWEST – AANDEEL PER BEDRIJFSTAK
IN 2019 EN 2020
(in %)

Bron: INR.

3. Herzieningen voor de jaren 2018 en 2019 in deze publicatie

3.1 Herziening van de in- en uitvoer

Op methodologisch vlak bleef deze editie volledig coherent met de vorige publicatie van maart 2021.

De wijzigingen die in de nationale rekeningen van oktober 2021 werden doorgevoerd, vloeiden vooral voort uit punctuele correcties op ondernemingsniveau op basis van bijkomende informatie. Naargelang van de localisatie van de ondernemingen doen de wijzigingen zich dan ook in een of meerdere specifieke geografische gebieden voor. Deze correcties vormen de belangrijkste oorzaak van de wijzigingen in de regionale resultaten en dit zowel voor 2018 als 2019.

Voor het jaar 2019 speelt ook de overgang van de voorlopige ramingsmethode voor het t-1-jaar naar de definitieve methode een rol, en dit zowel bij het opstellen van de nationale resultaten als bij de regionale verdeling ervan.

Ook werden de verdeelsleutels van de multi-arrondissementele eenheden verfijnd ten opzichte van de publicatie van maart 2021. Meer bepaald werd de verloning van studenten nu mee opgenomen en werden nieuwe fusies en splitsingen verwerkt in deze verdeelsleutels.

Tabel 9 geeft het niveau van de revisie weer per gewest, alsook de impact ervan op de aandelen en de groei van ieder gewest. Algemeen gesproken is de revisie, zowel nationaal als regionaal, groter voor 2019 dan voor 2018. De punctuele correcties waren voor dat jaar groter.

TABEL 9 IMPACT VAN DE REVISIES OP DE AANDELEN EN GROEI PER GEWEST

	Revisie in niveau (in %)		Impact (in procentpunt) op			
	2018	2019	Aandelen		Groei	
			2018	2019	2018	2019
Uitvoer van goederen						
Brussel	-0,8	2,5	0,0	0,2	-0,8	3,5
Vlaanderen	-0,3	0,5	0,0	0,0	-0,3	0,8
Wallonië	0,3	-0,8	0,1	-0,2	0,3	-1,2
Rijk	-0,3	0,5	0,0	0,0	-0,3	0,8
Invoer van goederen						
Brussel	-0,4	2,1	-0,1	0,2	-0,5	2,7
Vlaanderen	0,5	1,3	0,2	0,4	0,5	0,8
Wallonië	-0,6	-4,0	-0,1	-0,6	-0,6	-3,6
Rijk	0,2	0,7	0,0	0,0	0,2	0,5
Uitvoer van diensten						
Brussel	0,9	0,4	0,1	-0,4	0,9	-0,5
Vlaanderen	0,4	3,3	-0,1	0,8	0,4	2,9
Wallonië	0,7	-1,1	0,0	-0,5	0,7	-1,8
Rijk	0,6	1,8	0,0	0,0	0,6	1,2
Invoer van diensten						
Brussel	-0,1	-3,1	0,2	-1,0	-0,1	-3,2
Vlaanderen	-0,7	3,1	0,1	1,3	-0,7	3,9
Wallonië	-2,2	-0,8	-0,2	-0,3	-2,2	1,4
Rijk	-0,8	1,0	0,0	0,0	-0,8	1,8

Bron: INR.

3.2 Introductie NUTS 2021

Voor de regionale indeling van het gebied wordt gebruik gemaakt van de NUTS-nomenclatuur ("Nomenclature of Territorial Units for Statistics"), die Europees wordt vastgelegd. Ze is gebaseerd op de bestaande administratieve indeling van België in gewesten (NUTS1), provincies (NUTS2) en arrondissementen (NUTS3). Sedert 1/1/2021 geldt een nieuwe versie van deze nomenclatuur ("NUTS 2021").

In deze publicatie werd voor het eerst gebruik gemaakt van die gewijzigde NUTS-classificatie, waarbij meer concreet de arrondissementele samenstelling wijzigt binnen de provincies Limburg en Henegouwen. Op de resultaten naar gewest en provincie heeft deze wijziging dus geen enkele impact.

- In de **provincie Limburg** fusioneren de gemeenten Meeuwen-Gruitrode (arrondissement Maaseik) en Opglabbeek (arrondissement Hasselt) tot de nieuwe gemeente Oudsbergen (arrondissement Maaseik). Dit betekent dat de oude gemeente Opglabbeek verschuift van het arrondissement Hasselt naar het arrondissement Maaseik;
- In de **provincie Henegouwen** wordt de samenstelling grondig gewijzigd:
  - arr. 51: er komen 3 gemeenten bij (Edingen, Silly, Lessen);
  - arr. 52: verliest 2 gemeenten (Seneffe, Manage);
  - arr. 53: hier doen zich geen wijzigingen voor;
  - arr. 54: verliest 2 gemeenten (Moeskroen, Komen-Waasten) en valt volledig weg;
  - arr. 55: verliest 4 gemeenten (La Louvière, Edingen, Silly, Lessen), maar er komen er 2 bij (Seneffe, Manage);
  - arr. 56: verliest 3 gemeenten (Binche, Estinnes, Morlanwelz);
  - arr. 57: er komen 2 gemeenten bij (Moeskroen, Komen-Waasten);
  - arr. 58: dit arrondissement is volledig nieuw en gevormd door 4 gemeenten (La Louvière, Binche, Estinnes, Morlanwelz).

De tijdreeks is op heden beschikbaar in NUTS 2021 vanaf het jaar 2018. De oudere jaren zullen worden bijgewerkt naar NUTS 2021 bij de volgende methodologische revisie.

Onderstaande tabel illustreert de impact van de overgang naar NUTS 2021 binnen de betrokken provincies op basis van de resultaten voor het jaar 2018. Hierbij kan echter geen abstractie gemaakt worden van andere courante wijzigingen die in deze versie werden doorgevoerd.

TABEL 10 AANDEEL PER ARRONDISSEMENT PER PROVINCIE VOOR EN NA INTRODUCTIE NUTS 2021, JAAR 2018
(in %)

2018	Uitvoer van goederen			Invoer van goederen			Uitvoer van diensten			Invoer van diensten		
	Huidige versie	Vorige versie	Vershil (in procent-punt)	Huidige versie	Vorige versie	Vershil (in procent-punt)	Huidige versie	Vorige versie	Vershil (in procent-punt)	Huidige versie	Vorige versie	Vershil (in procent-punt)
Limburg	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	0,0
Hasselt	48,6	60,7	-12,0	50,3	61,3	-10,9	58,8	64,0	-5,2	63,3	63,6	-0,4
Maaseik	34,6	22,6	12,0	30,2	22,3	7,9	28,6	23,4	5,2	22,1	21,7	0,4
Tongeren	16,8	16,7	0,1	19,5	16,4	3,0	12,6	12,6	0,0	14,7	14,7	0,0
Henegouwen	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	0,0
Aat	6,2	5,3	0,9	7,1	4,8	2,3	8,6	4,1	4,4	7,9	6,0	1,9
Charleroi	35,6	48,6	-13,0	37,8	50,4	-12,6	37,5	45,0	-7,4	32,7	39,6	-6,9
Bergen	12,2	12,1	0,1	16,0	15,9	0,1	22,7	23,0	-0,3	16,7	16,6	0,1
Moeskroen	0,0	14,6	-14,6	0,0	10,7	-10,7	0,0	4,5	-4,5	0,0	9,8	-9,8
Zinnik	13,7	4,0	9,7	13,6	6,7	7,0	10,7	10,5	0,2	9,2	9,4	-0,1
Thuin	1,7	1,9	-0,2	1,9	2,5	-0,6	1,7	2,5	-0,8	3,6	5,7	-2,1
Doornik	0,0	13,5	-13,5	0,0	9,0	-9,0	0,0	10,5	-10,5	0,0	13,0	-13,0
Doornik-Moeskroen	28,3	0,0	28,3	19,9	0,0	19,9	14,7	0,0	14,7	23,0	0,0	23,0
La Louvière	2,4	0,0	2,4	3,6	0,0	3,6	4,1	0,0	4,1	6,9	0,0	6,9

Bron: INR.

4. Beschikbare reeksen

Meer tabellen op NBB.STAT

Tot en met de editie van 2019 bevatte deze publicatie een groot aantal statistische tabellen. Op heden worden die tabellen hier niet meer opgenomen. Wel worden tabellen m.b.t. de bijdragen van de bedrijfstakken (A38) tot de regionale ontwikkeling van de gewesten opgenomen. Hiermee gaat echter geen statistische informatie verloren voor de gebruiker, aangezien alle gegevens verder beschikbaar zijn via de databank [NBB.Stat](#).

Europees kader

De regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer maakt geen deel uit van de Europese statistische verplichtingen.

Deze regionale verdeling gebeurt wel op basis van de Europese maatstaven, namelijk het Europees Stelsel van nationale en regionale rekeningen 2010 (ESR2010). Die principes worden tevens gebruikt bij de andere regionale variabelen per bedrijfstak (beloning van werknemers, bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen, bruto investeringen in vaste activa, aantal werkzame personen). De resultaten die voortvloeien uit de regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer zijn dan ook coherent en vergelijkbaar met de overige aggregaten uit de regionale rekeningen.

Een gedetailleerde methodologische nota over de regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten (maart 2021) is te vinden op de [website van de NBB](#).

Homogene reeksen en verslagperiodes

Er zijn reeksen beschikbaar m.b.t. de regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten vanaf 1995. Vanaf het jaar 2009 zijn deze reeksen methodologisch coherent met de meest recente versie van de nationale rekeningen, op heden de versie van oktober 2021; de jaren 1995-2008 zijn methodologisch coherent met de publicatie van de nationale rekeningen van oktober 2018.

De reeksen worden zoals vermeld opgesteld volgens de principes van het ESR2010 en op basis van de NACE 2008-activiteitennomenclatuur.

Periode	1995-2008	2009-2017	2018-2019
ESR	ESR 2010		
NACE	NACE 2008		
NUTS	NUTS 2016		NUTS 2021
Coherentie NR	Versie september 2018	Versie september 2021	

Voor de jaren 2006 en 2007 is er geen regionale verdeling beschikbaar van de in- en uitvoer van diensten, wegens onvoldoende detail in de basisgegevens. De inzameling van het basismateriaal van de dienstenhandel gebeurde tot 2006 via bankaangiften. Vanaf 2007 schakelde men over op enquêtering van de in- en uitvoerders van diensten.

Tijdigheid

Sedert de publicatie van maart 2021 wordt een voorlopige raming opgenomen voor het laatste jaar. Hierdoor komt het laatste beschikbare jaar overeen met het jaar t-1 in vergelijking met het jaar t van publicatie van de nationale rekeningen waarmee de regionale verdeling in deze publicatie coherent is. De methode van deze voorlopige raming wordt besproken in de [methodologische nota](#).

De publicatie volgt dus 15 maanden na het einde van de gerapporteerde periode.

Detailniveaus (geografisch en per bedrijfstak)

De mate van gedetailleerdheid van de variabelen per bedrijfstak naar werkplaats kan worden vastgesteld aan de hand van twee basiscriteria:

- het bedrijfstakdetail: de classificaties van de activiteiten A3, A10, A21, A38 en A64 bevatten respectievelijk 3, 10, 21, 38 en 64 activiteiten en zijn groeperingen van de NACE 2008-nomenclatuur (activiteitenomenclatuur van de Europese Gemeenschap). Voor de Belgische ramingen wordt een specifiek niveau (SUT-bedrijfstakken) gebruikt, waarbij NACE-codes op drie en/of vier posities worden gegroepeerd¹;
- het geografische detail: in België komen de NUTS1, NUTS2 en NUTS3-classificaties respectievelijk overeen met het niveau van de gewesten, provincies en arrondissementen.

Alle berekeningen worden op het meest gedetailleerd mogelijke niveau uitgevoerd: 141 SUT-bedrijfstakken² in combinatie met de arrondissementen.

De details van de gepubliceerde cijfers zijn daarentegen afhankelijk van het detailniveau van de NUTS-eenheden, de kwaliteit van de berekeningsmethoden en de basisgegevens en de betrouwbaarheid van de gegevens. Op basis daarvan is er met betrekking tot in- en uitvoer een groter detail mogelijk bij de goederen dan bij de diensten.

Voor de regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten worden volgende aggregatieniveaus gehanteerd:

	A3	A10	A21	A38	A64
Arrondissementen (NUTS3)	In- en uitvoer van diensten	In- en uitvoer van goederen			
Provincies (NUTS2)		In- en uitvoer van diensten		In- en uitvoer van goederen	
Gewesten (NUTS1)			In- en uitvoer van diensten		In- en uitvoer van goederen

¹ Zie bijlage 3 van de methodologische nota. 'Regionale rekeningen - Toelichtingen van conceptuele en methodologische aard ESR 2010'

² In feite 140 SUT-takken, aangevuld met "P.3" voor de invoer die direct bestemd is voor consumptie door particulieren.

5. Tabellen

5.1 Synthesetabel (2018-2020)

	Bedragen (in mln. euro)	Aandeel van elk gewest in het Rijk (in %)	Veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar (in %)			Gemiddelde jaarlijkse groei (in %)
	2019	2019	2018	2019	2020	2011-2020
Uitvoer van goederen						
Brussel	26 111,9	9,3	4,8	11,8	-18,9	-0,1
Vlaanderen	213 028,1	75,5	4,2	-0,3	-7,7	3,3
Wallonië	42 968,5	15,2	1,1	9,9	-3,8	1,2
Rijk	282 108,5	100,0	3,8	2,1	-8,1	2,6
Invoer van goederen						
Brussel	39 230,3	14,0	6,2	5,5	-17,8	-0,8
Vlaanderen	207 364,7	74,2	5,6	-0,2	-7,4	3,6
Wallonië	32 704,2	11,7	3,7	-1,1	-7,3	0,0
Rijk	279 299,2	100,0	5,4	0,4	-8,9	2,4
Netto-uitvoer van goederen						
Brussel	-13 118,4	-467,0	8,6	-5,2	-15,5	-1,7
Vlaanderen	5 663,4	201,6	-28,7	-4,3	-16,3	-1,6
Wallonië	10 264,3	365,4	-11,2	70,3	7,0	8,9
Rijk	2 809,3	100,0	-180,3	-248,6	65,0	-16,3
Uitvoer van diensten						
Brussel	29 667,4	26,8	-1,4	7,2	-4,0	4,5
Vlaanderen	62 966,7	56,8	1,4	5,3	-4,0	3,9
Wallonië	18 246,1	16,5	7,6	-0,5	-4,0	5,5
Rijk	110 880,2	100,0	1,6	4,8	-4,0	4,3
Invoer van diensten						
Brussel	25 765,4	23,3	1,1	4,0	-6,8	4,0
Vlaanderen	66 974,0	60,6	4,6	5,3	-6,0	5,3
Wallonië	17 816,7	16,1	0,9	6,8	-0,7	7,5
Rijk	110 556,1	100,0	3,1	5,3	-5,4	5,3
Netto-uitvoer van diensten						
Brussel	3 902,0	1 203,9	-18,3	34,5	14,6	16,5
Vlaanderen	-4 007,3	-1 236,4	111,4	6,0	-37,2	7,8
Wallonië	429,4	132,5	224,9	-74,2	-138,3	-49,2
Rijk	324,1	100,0	-65,7	-58,4	451,7	22,9
Uitvoer van goederen en diensten						
Brussel	55 779,3	14,2	1,4	9,3	-11,0	2,1
Vlaanderen	275 994,8	70,2	3,5	0,9	-6,9	3,4
Wallonië	61 214,6	15,6	3,1	6,6	-3,9	2,2
Rijk	392 988,7	100,0	3,2	2,9	-7,0	3,0
Invoer van goederen en diensten						
Brussel	64 995,7	16,7	4,1	4,9	-13,4	0,9
Vlaanderen	274 338,7	70,4	5,3	1,1	-7,1	3,9
Wallonië	50 520,9	13,0	2,8	1,5	-5,0	2,0
Rijk	389 855,3	100,0	4,8	1,8	-7,9	3,1
Netto-uitvoer van goederen en diensten						
Brussel	-9 216,4	-294,1	19,0	-15,7	-28,2	-2,0
Vlaanderen	1 656,1	52,9	-67,2	-22,4	34,3	-7,6
Wallonië	10 693,7	341,3	5,3	39,1	1,2	10,6
Rijk	3 133,4	100,0	-124,0	-382,1	105,0	50,3

Bron: INR.

5.2 Bijdragen per bedrijfstak tot de regionale ontwikkeling (2019-2020).

5.2.1 Bijdrage per A38-bedrijfstak tot de regionale ontwikkeling van de uitvoer van goederen in 2019 en 2020 (in procentpunt)

A38		2019				2020			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	AA	0,00	0,07	0,29	0,10	0,01	0,03	-0,02	0,02
Winning van delfstoffen	BB	0,00	-0,01	-0,01	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	-0,06	0,15	0,40	0,17	-0,05	0,01	-0,27	-0,04
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	0,00	-0,23	-0,07	-0,19	0,00	-0,17	-0,01	-0,13
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papieren, drukkerijen	CC	0,01	-0,03	-0,15	-0,04	-0,02	-0,14	-0,17	-0,13
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	2,16	-0,12	0,04	0,09	-12,22	-1,53	-0,11	-2,30
Vervaardiging van chemische producten	CE	3,70	-0,35	0,18	0,07	-0,11	-0,92	-0,06	-0,72
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	0,33	1,23	7,54	2,05	0,27	1,43	0,32	1,15
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten	CG	-0,03	0,05	-0,26	0,00	0,00	-0,10	-0,31	-0,12
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	-0,06	-0,33	0,18	-0,24	0,43	-0,31	-2,35	-0,55
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	0,01	-0,02	0,08	-0,01	0,00	-0,10	0,01	-0,08
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	-0,02	-0,02	0,59	0,07	-0,03	-0,07	-0,23	-0,09
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	0,07	0,01	-0,08	0,00	-0,12	-0,41	-0,41	-0,38
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	4,91	0,16	-0,54	0,46	-1,03	-0,29	-0,76	-0,43
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	0,03	0,06	0,18	0,08	-0,02	-0,04	-0,07	-0,05
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	-0,89	0,00	-0,13	-0,10	-0,86	-0,09	-0,29	-0,19
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	-0,02	-0,03	-0,09	-0,04	-0,07	-0,01	-0,06	-0,02
Bouwnijverheid	FF	-0,29	-0,04	-0,04	-0,06	-0,13	-0,05	0,15	-0,02
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	GG	2,99	-0,39	0,00	-0,05	-5,38	-5,12	1,38	-4,15
Vervoer en opslag	HH	-1,33	-0,46	0,54	-0,40	-0,06	0,34	-0,40	0,19
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	II	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,02	0,00	-0,01
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen	JA	0,02	-0,01	0,00	-0,01	-0,01	0,00	0,00	0,00
Telecommunicatie	JB	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	-0,01
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	JC	0,01	0,02	0,01	0,02	-0,01	0,00	-0,08	-0,01
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	0,68	0,01	0,04	0,07	0,54	0,02	0,02	0,07
Exploitatie van en handel in onroer. goed	LL	-0,02	0,01	0,03	0,01	0,00	-0,01	0,01	-0,01
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	MA	-0,32	0,13	-0,10	0,06	-0,02	-0,12	0,02	-0,09
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	0,00	0,00	-0,11	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	MC	-0,01	0,01	-0,02	0,00	0,01	0,04	0,24	0,06
Administratieve en ondersteunende diensten	NN	-0,05	-0,17	1,37	0,05	-0,01	0,01	-0,37	-0,05
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	OO	-0,03	0,00	-0,01	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Onderwijs	PP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menselijke gezondheidszorg	QA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Maatschappelijke dienstverlening	QB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kunst, amusement en recreatie	RR	0,02	0,00	0,00	0,00	-0,02	0,00	0,00	0,00
Overige diensten	SS	-0,01	0,00	0,05	0,00	0,01	-0,07	-0,03	-0,06
Consumptieve bestedingen	P.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal		11,83	-0,33	9,90	2,14	-18,89	-7,68	-3,85	-8,14
Industrie	C	11,03	0,55	8,09	2,50	-12,90	-2,64	-4,42	-3,86

■ = neg. bijdrage tot de groei

■ = top 5 laagste bijdragen tot de groei

■ = top 5 hoogste bijdragen tot de groei

Bron: INR.

5.2.2 Bijdrage per A38-bedrijfstak tot de regionale ontwikkeling van de invoer van goederen in 2019 en 2020
(in procentpunt)

A38		2019				2020			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	AA	0,00	0,03	-0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
Winning van delfstoffen	BB	0,01	0,00	0,01	0,01	-0,03	0,00	-0,01	-0,01
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	0,00	0,01	-0,42	-0,04	0,05	0,25	-0,41	0,14
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	0,00	-0,15	-0,12	-0,13	0,00	-0,08	0,03	-0,05
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen	CC	0,00	-0,06	-0,16	-0,06	0,00	-0,09	-0,13	-0,08
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	-0,55	-0,40	0,05	-0,37	-9,53	-1,78	-0,21	-2,68
Vervaardiging van chemische producten	CE	-0,10	-0,34	-0,27	-0,30	-0,02	-0,14	0,13	-0,09
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	0,09	1,33	0,26	1,03	0,13	0,13	0,18	0,14
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metalaalhoudende minerale producten	CG	0,00	-0,02	0,28	0,02	0,01	-0,14	-1,04	-0,22
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	-0,08	-0,50	-1,35	-0,55	0,40	0,00	-1,63	-0,14
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	0,01	0,01	-0,01	0,00	0,01	-0,05	0,00	-0,04
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	0,00	-0,01	0,31	0,03	-0,01	-0,03	-0,27	-0,05
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	0,02	-0,05	-0,19	-0,06	0,00	-0,20	-0,07	-0,16
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	2,55	0,00	0,07	0,35	-0,44	-0,29	-0,93	-0,39
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	-0,01	0,06	0,20	0,07	0,02	0,26	0,13	0,21
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	-2,65	-0,16	-0,61	-0,54	-2,35	-0,31	-0,80	-0,65
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	0,00	0,03	-0,09	0,01	0,00	-0,03	-0,10	-0,03
Bouwnijverheid	FF	0,33	-0,05	0,01	0,01	-0,11	0,03	0,09	0,02
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	GG	6,20	0,05	1,07	1,00	-6,16	-4,78	-1,34	-4,57
Vervoer en opslag	HH	-0,59	-0,29	0,08	-0,28	-0,31	-0,46	-1,00	-0,50
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	II	0,00	0,01	0,01	0,01	-0,01	-0,01	-0,02	-0,01
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen	JA	0,02	0,00	-0,02	0,00	-0,02	0,00	-0,01	0,00
Telecommunicatie	JB	-0,02	0,02	-0,01	0,01	0,00	0,01	0,02	0,01
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	JC	-0,03	-0,01	-0,79	-0,10	0,02	-0,01	-0,04	-0,01
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	0,31	0,05	0,03	0,08	0,35	0,02	0,06	0,07
Exploitatie van en handel in onroer. goed	LL	0,04	0,01	0,02	0,02	-0,02	-0,01	0,02	-0,01
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	MA	-0,13	0,19	0,32	0,17	-0,18	-0,19	-0,09	-0,17
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	-0,01	-0,03	0,24	0,01	0,00	0,00	-1,15	-0,14
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	MC	0,00	0,01	0,00	0,00	-0,03	0,02	0,00	0,01
Administratieve en ondersteunende diensten	NN	0,06	-0,02	-0,15	-0,02	-0,02	-0,01	-0,02	-0,01
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	OO	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,06	0,01	0,06	0,03
Onderwijs	PP	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
Menselijke gezondheidszorg	QA	0,04	0,01	0,02	0,01	0,25	0,20	0,67	0,27
Maatschappelijke dienstverlening	QB	0,00	0,00	-0,02	0,00	0,02	0,02	0,06	0,02
Kunst, amusement en recreatie	RR	0,01	0,00	0,04	0,01	-0,02	0,00	-0,03	-0,01
Overige diensten	SS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,01	0,00
Consumptieve bestedingen	P.3	0,02	0,03	0,10	0,04	0,15	0,20	0,55	0,23
Totaal		5,51	-0,22	-1,10	0,44	-17,75	-7,45	-7,25	-8,87
Industrie	C	1,92	-0,13	-1,36	0,00	-9,38	-2,18	-4,20	-3,42

■ = neg. bijdrage tot de groei

■ = top 5 laagste bijdragen tot de groei

■ = top 5 hoogste bijdragen tot de groei

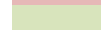
Bron: INR.

5.2.3 Bijdrage per A21-bedrijfstak tot de regionale ontwikkeling van de uitvoer van diensten in 2019 en 2020
(in procentpunt)

A21		2019				2020			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	A	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	-0,01	0,04
Industrie, m.i.v. de extractieve nijverheid	B + C	-0,32	1,40	-2,22	0,33	-0,15	-0,11	0,31	-0,05
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht en Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	D + E	0,52	0,21	0,61	0,36	-0,06	-0,03	-0,52	-0,12
Bouwnijverheid	F	-0,07	0,58	0,02	0,31	-0,24	-1,14	0,05	-0,70
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	G	-1,81	-0,09	0,21	-0,49	-0,11	-1,30	-1,77	-1,06
Vervoer en opslag	H	-0,10	0,63	0,85	0,48	-0,32	-0,35	-0,77	-0,41
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden	I	0,15	0,12	0,31	0,16	-0,95	-0,80	-0,62	-0,81
Informatie en communicatie	J	0,56	0,45	0,22	0,44	-0,67	-0,10	0,63	-0,13
Financiële activiteiten en verzekeringen	K	5,11	0,26	2,55	1,92	0,10	-0,23	-1,28	-0,31
Exploitatie van en handel in onroerend goed	L	0,09	0,01	-0,02	0,03	0,29	0,00	-0,02	0,08
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	M	1,48	0,86	-4,34	0,12	-1,93	0,63	-0,04	-0,17
Administratieve en ondersteunende diensten	N	1,09	0,70	1,23	0,90	0,13	-0,47	0,61	-0,13
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	O	0,22	0,12	0,21	0,16	-0,01	-0,07	-0,11	-0,06
Onderwijs	P	-0,03	0,05	0,04	0,03	-0,12	0,03	-0,07	-0,03
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	Q	-0,04	-0,04	-0,17	-0,06	-0,08	-0,04	-0,24	-0,08
Kunst, amusement en recreatie	R	0,10	0,06	-0,03	0,05	-0,12	-0,12	-0,12	-0,12
Overige diensten	S	0,28	-0,01	0,00	0,06	0,24	-0,02	0,00	0,06
Consumptieve bestedingen gezinnen	P.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal		7,23	5,31	-0,54	4,80	-4,01	-4,04	-3,98	-4,02
Industrie	C	confidentieel							

 = neg. bijdrage tot de groei

 = top 3 laagste bijdragen tot de groei

 = top 3 hoogste bijdragen tot de groei

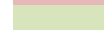
Bron: INR.

5.2.4 Bijdrage per A21-bedrijfstak tot de regionale ontwikkeling van de invoer van diensten in 2019 en 2020
(in procentpunt)

A21		2019				2020			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Rijk
Landbouw, bosbouw en visserij	A	0,00	-0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	-0,01	0,01
Industrie, m.i.v. de extractieve nijverheid	B + C	-0,36	2,50	1,68	1,70	-0,07	0,14	2,26	0,43
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht en Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	D + E	0,18	-0,10	-0,06	-0,03	-0,58	0,09	-0,08	-0,09
Bouwnijverheid	F	0,69	0,33	0,00	0,36	-0,25	-0,10	0,00	-0,12
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	G	-0,04	0,33	0,12	0,21	-0,58	0,05	-0,31	-0,16
Vervoer en opslag	H	-0,41	-0,56	0,80	-0,31	-1,20	-1,81	-0,37	-1,44
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden	I	-0,04	0,01	0,01	0,00	-0,06	-0,04	-0,04	-0,05
Informatie en communicatie	J	0,26	0,97	0,18	0,68	-0,70	0,18	0,00	-0,05
Financiële activiteiten en verzekeringen	K	1,14	0,23	0,30	0,45	1,70	0,05	6,94	1,54
Exploitatie van en handel in onroerend goed	L	0,01	0,02	0,00	0,01	0,03	-0,04	-0,04	-0,02
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	M	1,00	0,15	-0,55	0,24	-3,39	0,70	-0,89	-0,51
Administratieve en ondersteunende diensten	N	0,68	0,04	1,95	0,49	-0,12	-1,32	-1,97	-1,14
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	O	-0,07	-0,02	-0,03	-0,03	-0,05	0,00	-0,05	-0,02
Onderwijs	P	0,00	0,00	0,04	0,01	-0,03	-0,05	-0,07	-0,05
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	Q	-0,04	0,03	0,01	0,01	0,00	-0,03	-0,06	-0,03
Kunst, amusement en recreatie	R	0,17	0,03	0,11	0,08	-0,01	-0,09	-0,09	-0,07
Overige diensten	S	0,16	0,00	0,12	0,06	0,06	0,01	-0,16	-0,01
Consumptieve bestedingen gezinnen	P.3	0,72	1,38	2,09	1,34	-1,59	-3,78	-5,82	-3,59
Totaal		4,03	5,35	6,79	5,27	-6,82	-6,02	-0,75	-5,36
Industrie	C	confidentieel							

 = neg. bijdrage tot de groei

 = top 5 laagste bijdragen tot de groei

 = top 5 hoogste bijdragen tot de groei

Bron: INR.

Publicaties van het INR - Contactpersonen

Het Instituut voor de nationale rekeningen publiceert naast de belangrijkste aggregaten nog andere cijfers uit de nationale en regionale rekeningen. De overgrote meerderheid van de gegevens zijn beschikbaar in pdf-formaat via de link:

<https://www.nbb.be/doc/DQ/N/planningPapPub.htm>

De cijfergegevens kunnen worden opgevraagd via de interactieve databank NBB.Stat. Hieronder volgt per publicatie een korte beschrijving.

1. Gedetailleerde nationale rekeningen

De publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen verschijnt midden oktober. Zij bestaat uit gedetailleerde tabellen met de samenstelling en verdeling van het binnenlands product, de productie en inkomensvormingsrekening alsook de belangrijkste bestedingscomponenten, de sectorrekeningen, de kapitaalgoederenvoorraad en de werkgelegenheid.

2. Kwartaalrekeningen en eerste raming van de jaarrekeningen

De kwartaalrekeningen bevatten de eerste ramingen van de voornaamste nationale aggregaten. Zij verschijnen vier maal per jaar, 90 tot 110 dagen na het verloop van het kwartaal waarop de rekeningen betrekking hebben. Samen met de resultaten van het vierde kwartaal verschijnt de eerste schatting van de jaarrekeningen, die grotendeels gebaseerd is op de kwartaalrekeningen.

In de kwartaalrekeningen, die consistent zijn met de nationale jaarrekeningen, worden de belangrijkste aggregaten uit zowel het bestedings-, inkomens- als productieoogpunt gepresenteerd. Ook de werkgelegenheid, het arbeidsvolume van de loontrekkenden en de beloning van werknemers per bedrijfstak wordt geschat.

Teneinde zo snel mogelijk cijfers betreffende het meest recente kwartaal ter beschikking te stellen, verschijnt reeds na 30 dagen een flash-raming van de bbp-groei. Deze wordt wel niet opgesplitst naar de verschillende deelcomponenten van het bbp. Een eerste raming van deze opsplitsing en van de andere aggregaten van de economie wordt 60 dagen na het einde van het kwartaal verspreid.

3. Rekeningen van de institutionele sectoren

De jaarrekeningen van de institutionele sectoren zijn opgenomen in de publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen (cf. punt 1). Midden oktober worden ze uitgebracht via de database van de Nationale Bank van België, NBB.Stat .

De complete rekeningenreeks voor de institutionele sector wordt gepubliceerd. De institutionele sectoren bestaan uit de niet-financiële vennootschappen, de financiële instellingen (en subsectoren), de overheid, de huishoudens, de IZW's t.b.v. huishoudens en het buitenland.

De kwartaalrekeningen van de institutionele sectoren worden vier maal per jaar verspreid, ongeveer 105 dagen na het einde van het kwartaal waarop zij betrekking hebben. Deze kwartaalrekeningen zijn in overeenstemming met hun jaarlijks equivalent (zie hierboven), maar zijn minder gedetailleerd. De focus ligt op de meest relevante aggregaten, in het bijzonder door middel van sleutelindicatoren en componenten. Deze rekeningen bevatten eveneens de kwartaalrekeningen van de overheid.

4. Rekeningen van de overheid

De kwartaalrekeningen van de overheid worden samen met de rekeningen van de institutionele sectoren verspreid (zie punt 3).

Jaarlijks worden twee ramingen van de jaarrekeningen van de overheid opgesteld, waarvan de resultaten worden gepubliceerd op de website van de Nationale Bank van België.

In de maand april volgend op het referentiejaar wordt een eerste raming gepubliceerd in de vorm van tabellen van ontvangsten en uitgaven van de overheid.

De tweede raming, die midden oktober wordt verspreid, omvat de volledige rekeningen van de overheid en haar subsectoren. Die versie bevat de gegevens die nodig zijn voor de analyse van de overheidsfinanciën en hun verhouding tot de rest van de economie. Deze rekeningen worden overgenomen in de publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen.

5. Aanbod- en gebruikstabellen

Op het einde van ieder jaar verschijnen de aanbod- en gebruikstabellen. Zij geven een beeld van de structuur van de productiekosten, van het inkomen dat wordt gegenereerd in het productieproces en van de goederen- en dienstenstromen die ofwel uit binnenlandse productie voortvloeien ofwel het resultaat zijn van in- en uitvoer.

6. Regionale rekeningen: aggregaten per bedrijfstak en rekening van de huishoudens

Op het einde van ieder jaar verschijnen de jaarlijkse regionale rekeningen. Zij verdelen per gewest, provincie en arrondissement meerdere variabelen uit de nationale rekeningen, waarmee ze volledig consistent zijn.

Naast de regionale bruto toegevoegde waarde en beloning van werknemers, bevat de publicatie ook de geregionaliseerde gegevens over het aantal werkzame personen, het aantal gewerkte uren en over de bruto investeringen in vaste activa. Ook de regionale cijfers met betrekking tot de rekening van de huishoudens maken deel uit van het geheel. Wat dit laatste betreft, gaat het

om de belangrijkste variabelen uit de rekening voor de bestemming van de primaire inkomens (beloning van werknemers en inkomen uit vermogen), de secundaire inkomensverdeling (belastingen, sociale bijdragen en uitkeringen en beschikbaar inkomen) en de tertiaire inkomensverdeling (netto- en brutobedragen t.e.m. de spaarquote). Naast de consumptieve bestedingen van de gezinnen worden ook de consumptieve bestedingen van de overheid en de instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens regionaal verdeeld.

7. Contactpersonen

Kwartaal Bbp en "flash"	quarterly.na@nbb.be	Lotte Van Mechelen	+32 2 221 47 31
Jaarrekeningen			
- bedrijfstakken	production.na@nbb.be	Lotte Van Mechelen	+32 2 221 47 31
- bestedingen	expenditure.na@nbb.be	Cédric Luppens	+32 2 221 42 88
Sectorrekeningen	sectors.na@nbb.be	Odile Biernaux	+32 2 221 30 44
Rekeningen van de overheid	governmentfinance.na@nbb.be	Claude Modart	+32 2 221 30 26
Regionale rekeningen	regional.na@nbb.be	Monica Maesele	+32 2 221 30 28
Arbeidsmarkt	labour.na@nbb.be	Bernadette Boudry	+32 2 221 47 54
Kapitaalgoederenvoorraad	expenditure.na@nbb.be	Cédric Luppens	+32 2 221 42 88
Aanbod- en gebruikstabellen (SUT)	sut.na@nbb.be	Lotte Van Mechelen	+32 2 221 47 31
Satellietrekening van de IZWs	sectors.na@nbb.be	Hélène Volon	+32 2 221 55 70
Verspreiding van de reeksen	nationalaccounts.na@nbb.be	Kristof Segers	+32 2 221 38 70
Toezicht en coördinatie	coordination.na@nbb.be	Isabelle Brumagne	+32 2 221 28 77

Algemene opmerkingen

In een aantal tabellen zijn de totalen, ten gevolge van afrondingen, niet steeds gelijk aan de som van de rubrieken.

De website van de Nationale Bank van België bevat de [publicatiekalender](#) van de belangrijkste economische statistieken opgesteld door de Bank en het INR.

In uitvoering van de SDDS-verplichting (IMF's Special Data Dissemination Standard) zijn ook alle statistieken die deel uitmaken van de SDDS in de kalender opgenomen. Publicatiedata zijn overgenomen van de instelling die de statistiek opstelt; sommige onder hen publiceren via hun eigen verspreidingskanalen ruimere kalenders over hun statistieken dan die vermeld op de website van de Bank.

Conventionele tekens

r	raming
v	voorlopig
-	het gegeven bestaat niet of heeft geen zin
n.	niet beschikbaar
p.m.	pro memorie
0 of 0,0	nul of minder dan de helft van de laatst in aanmerking genomen eenheid

Lijst van afkortingen

Belspo	Belgian Science Policy Office, programmatorische federale overheidsdienst Wetenschapsbeleid
ESR	Europees stelsel van nationale en regionale rekeningen
FISIM	Financial intermediation services indirectly measured
INR	Instituut van de nationale rekeningen
MA	Multi-arrondissementele ondernemingen; i.e. ondernemingen met vestigingen in meerdere arrondissementen
NACE	Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes
NBB	Nationale Bank van België
NUTS	Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques
NUTS 1	Code NUTS-niveau in België: gewesten
NUTS 2	Code NUTS-niveau in België: provincies
NUTS 3	Code NUTS-niveau in België: arrondissementen
P.61	ESR code voor uitvoer van goederen
P.62	ESR code voor uitvoer van diensten
P.71	ESR code voor invoer van goederen
P.72	ESR code voor invoer van diensten
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
Statbel	Algemene Directie Statistiek– Statistics Belgium
SUT	Supply and Use Table
UA	Uni-arrondissementele ondernemingen; i.e. ondernemingen die slechts in 1 arrondissement voorkomen of waarvan alle vestigingen zich binnen 1 arrondissement bevinden

Bestellingen

Op de internetsite van de Nationale Bank van België, via de rubriek "[e-service](#)", kan u een gratis e-mailabonnement nemen op deze statistische publicatie. Deze wordt u dan automatisch op de publicatiedatum via e-mail toegezonden.

Voor meer informatie

Wie meer informatie wenst over de inhoud, de methodologie, de berekeningswijze en de bronnen kan terecht bij de dienst nationale & regionale rekeningen en conjunctuur van de Nationale Bank van België.

nationalaccounts.na@nbb.be

Verantwoordelijke uitgever

Rudi Acx

Chef van het departement Algemene statistiek

Nationale Bank van België

Naamloze vennootschap

RPR Brussel - Ondernemingsnummer: 0203.201.340

Maatschappelijke zetel: de Berlaimontlaan 14 - BE-1000 Brussel

www.nbb.be

© Illustraties: Nationale Bank van België

Opmaak: NBB Algemene statistiek

Omslag: NBB AG - Prepress & Image

Gepubliceerd in maart 2022